

Awangarda - Karol Hiller

W cyklu wystaw "Współobecność. Artyści awangardowi w kręgu Władysława Strzemińskiego" Miejska Galeria Sztuki przedstawia trzeci, po wystawie Antoniego Starczewskiego i Stefana Krygiera, projekt - tym razem poświęcony Karolowi Hillerowi (1891-1939). To, co łączy dokonania artystów prezentowanych w tym cyklu to fakt, iż sfera projektowania z perspektywy czasu także stanowi ważny element ich artystycznej spuścizny.

Na wystawę Karola Hillera składają się trzy kompozycje heliograficzne ze zbiorów Muzeum Miasta Łodzi oraz ok. 50 oryginalnych i zrealizowanych projektów okładek użyczonych przez kolekcjonera Ryszarda Cichego. Katalog towarzyszący wystawie zawiera 130 projektów okładek książek i czasopism cały czas odszukiwanych na rynku antykwarycznym.

Nazwa projektu "Współobecność. Artyści awangardowi w kręgu Władysława Strzemińskiego" w odniesieniu do Karola Hillera jest nieco myląca. Albowiem ten artysta był sam dla siebie i swojej niezwykle wyobraźni i umiejętności przenikania tajemnic materii całym światem i można przyjąć tezę, że to On stanowił dla wielu twórców punkt odniesienia. Spotykał się i współpracował z Władysławem Strzemińskim w różnych gremiach: Towarzystwo Bibliofilów, redakcja czasopisma Forma, Związek Zawodowy Artystów Plastyków, a także podczas wielu wystaw zbiorowych, które były organizowane w historycznym budynku Miejskiej Galerii Sztuki w Parku im. H. Sienkiewicza.

Właśnie ta galeria wielokrotnie gościła w okresie międzywojennym obrazy i grafiki Karola Hillera. W 1927 roku podczas Wystawy malarzy łódzkich artysta przedstawił 19 obrazów, grafik, fotomontaże i rysunki, wystawiał także podczas Salonów zimowych IPS-u, uczestniczył w wystawie Grupy Plastyków Nowoczesnych w 1933 roku. Najpełniejszy pokaz prac malarskich i heliograficznych miał miejsce w roku 1938 - 45 obrazów i 28 heliografik.

W roku obchodów stulecia awangardy przypomnienie postaci Karola Hillera i jego rzeczywistych więzi z Miejską Galerią Sztuki w Łodzi jest przyczynkiem do opracowania historii tej instytucji w okresie międzywojennym.

Elżbieta Fuchs

Karol Hiller (Łódź 1891 - las łuźmierski k. Łodzi 1939) - malarz, grafik, rysownik, teoretyk sztuki, pedagog. Twórca oryginalnej techniki własnej - heliografiki. Miał być chemikiem i architektem, ostatecznie został malarzem. Studia artystyczne odbył w Kijowie w latach 1917-1920, głównie w pracowni neobizantynisty prof. M. Bojczuka. Był jednym z najwybitniejszych przedstawicieli awangardy łódzkiej, współorganizatorem życia artystycznego, redaktorem czasopisma „Forma”, brał udział w Wystawie Drukarstwa Nowoczesnego w 1932 roku. W 1933 roku został Prezesem Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków. W Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi wystawiał już w 1927 i wielokrotnie w pawilonie IPS-u w latach 30. XX w. W swej sztuce czerpał z doświadczeń tradycyjnej ikony, kubizmu, konstruktywizmu, surrealizmu oraz abstrakcji geometrycznej i organicznej, tworząc w okresie dojrzałości dzieła prekursorskie wobec malarstwa materii.